

[Rosing.]

højere leveomkostninger hernede har også i ikke ringe grad indflydelse på livet deroppe, navnlig i de bymæssige bebyggelser.

Uden at komme nærmere ind på de bemærkninger og indlæg, der tidligere er gjort både fra denne talerstol og i lønningskommissionen fra min afdøde kollega Augo Lynges side herom, vil jeg pege på, at lønningskommissionen har arbejdet på at opnå en tilnærmelse mellem de to løngrupper, grønlandske bestillingsmænd og de udsendte. Repræsentanterne for hovedbestyrelsen for bestillingsmandsforeningen i Grønland lagde i deres udkast til lønændring af 4. september 1958 vægt på, at så mange fuldt beskæftigede bestillingsmænd som muligt overgik til tjenestemandsgruppen, men dette kunne desværre af forskellige grunde ikke imødekommes af lønningskommissionen. Imidlertid var man til sidst enig om, at et vist antal bestillingsmænd, i alt 67, kunne indplaceres i tjenestemandsgruppen, og disse skulle så i nær fremtid afgøre, om de ville indplaceres i den omhandlede tjenestemandsgruppe, eller om de ville forblive i bestillingsmandsgruppen.

De bestillingsmænd, der i øjeblikket besidder de stillinger, som ellers kunne have været besat med udsendte, vil blive lønnet i 9.-15. lønningsklasse ved overgang til tjenestemandsgruppen, men da man i Grønland ikke betaler indkomstskat — men vel afgifter — og får gratis læge- og tandlægebehandling, var lønningsrådet enig om, at alle de kommende udsendte, fastansatte tjenestemænd og de grønlandske tjenestemænd skulle have en lønreduktion, som efter forhandling, men under grønlandsk protest, er fastsat til 25 pct.

Ved sin deltagelse i lønudvalgets møde sidste efterår udtalte landsrådets repræsentant, landsrådsmedlem Jørgen Olsen, at reduktionen var for stor; efter hans kendskab til sin gruppes vanskelige kår og i relation til de efterhånden højere leveomkostninger burde den nedsættes til 20 pct. De omhandlede bestillingsmænds hovedbestyrelse vil ikke gå med til 25 pct.s reduktion. Den gør opmærksom på, at leveomkostningerne i Grønland ikke er mindre end i det øvrige Danmark, og at skattefriheden i Grønland maksimalt kan be-

grunde et lønfradrag på 15 pct. I tjenestemandsløvens § 158, stk. 2, står der:

„Ved tekstanmærkning på finansloven eller tillægsbevillingsloven fastsættes for 3-årige perioder, første gang pr. 1. april 1958, hvor meget de i henhold til stk. 1 beregnede lønninger under hensyntagen til leveomkostningerne her i landet og i Grønland, skal nedsættes, henholdsvis forhøjes.“

Ifølge statistisk departements skrivelse til ministeriet for Grønland af 12. juni 1959 kan en talmæssig sammenligning af de to befolkningsgruppers levevilkår ikke i almindelighed foretages, bl. a. fordi — som der står —:

„en række forhold af ikke-målelig karakter, nemlig klimatiske forhold, forbrugsvaner, kommunikations-, sundheds-, ernærings- og forsyningsforhold m. v., har betydning for leveforholdene. Dette gælder i særdeleshed, når levevilkårene, først og fremmest af klimatiske, strukturelle og forsyningsmæssige grunde, er så forskellige, som tilfældet er i Grønland.“

På baggrund heraf må jeg mene, at en 25 pct.s reduktion af lønnen kun kan være et løst skønsmæssigt forsøg på en løsning, og at reduktionen for den kommende grønlandske tjenestemandsgruppe er for stor af følgende grunde.

For det første: det er ikke billigere at leve i Grønland end i Danmark, navnlig som bestillingsmand, der er ude af stand til at drive fangst og fiskeri ved siden af det daglige arbejde.

For det andet: grønlænderne har i realiteten flere børn at forsørge, hvorfor reduktionen på 25 pct. er for stor, når man sammenholder det med princippet om børnefradrag ved ansættelse til indkomstskat hernede.

For det tredje: skatteniveauet for de indtægtsgrupper i Danmark, der nærmest kan sammenlignes med de pågældende grønlandske, udgør i de forskellige kommuner fra 12 til 23 pct., men formentlig af den skattepligtige indkomst, hvad der jo er noget andet end den faktiske.

For det fjerde: de kommende tjenestemænd bliver betydeligt ringere stillet end de udsendte af samme kategori, der får et Grønlandstillæg, som på det nuværende